

حسابداری و حسابرسی

شهرداریها

■ محمود محمدزاده ■ مهدی قاسمی

مقدمه

افزایش و واحدهای عملیاتی آن از سطح دایره به اداره امور، معاونت و سازمان های مستقل تغییر می یابد. بخشی از فعالیت شهرداریها در اجرای ماده ۵۵ قانون شهرداریها توسط سازمان های مستقل وابسته به شهرداری انجام می گیرد.

شهرداری به عنوان یک نهاد عمومی غیردولتی با حجم عظیمی از فعالیتها و معاملات، به منظور تامین نیازهای عمرانی، خدماتی، تولیدی و تحصیل اموال و ارائه خدمات خاص، وجوه قابل توجهی را سالانه هزینه می نماید، به طوری که محیط اطراف ما محصور در فعالیت شهرداری و اموال آن است. بخش عمده ای از اموال شهرداریها در سالهای قبل ایجاد و بخشی از آن نیز در قالب بودجه های مصوب و اصلاحی در هر سال ایجاد شده و دائما رو به افزایش است. به استناد مفاد ماده ۱ الی ۳ قانون شهرداریها، در هر محلی که جمعیت آن حداقل پنج هزار نفر باشد، شهرداری تاسیس و حوزه فعالیت آن پس از موافقت شورای شهرستان و تصویب وزارت کشور به وسیله شورای اسلامی شهر تعیین می گردد.

موضوع فعالیت شهرداری بسیار گسترده و شامل نظیف، نگهداری و توسعه خیابان، کوچه، معابر، میدان، باغ های عمومی، مجاری آب تا غسلخانه و گورستان بوده، اما بخشی از آن به موجب قوانین به سازمانهای دیگری واگذار شده است.

در حال حاضر، فعالیتهای مختلف تولیدی، عمرانی و خدماتی در جوامع مختلف توسط موسسات، سازمانها و شرکتهای مختلف دولتی و خصوصی و غالبا به منظور کسب سود انجام می شود. بخشی از فعالیتها نیز توسط نهادها و موسسات عمومی انجام می گردد که توسط دولت تاسیس و اداره می شوند. علاوه بر نهادهای مذکور، شهرداری نیز به عنوان موسسه ای غیردولتی اما عمومی به موجب قانون تاسیس و به صورت خودگردان (خودکفا) اداره و عملکرد آن توسط دولت کنترل می شود. شهرداریها با هدف اداره امور شهر و ارائه خدمات به شهروندان تاسیس و به رغم حاکم بودن ضوابط اداری و استخدامی وزارت کشور بر آنها، تحت نظارت شورای اسلامی هر شهر فعالیت می کنند. حوزه فعالیت شهرداریها به استناد مفاد مواد ۲، ۵۶، ۶۸ و ۷۳ قانون شهرداریها مصوب ۱۱ تیرماه ۱۳۳۴ و اصلاحیه های بعدی آن، هزینه نمودن در محدوده قانونی شهرهاست و در خصوص وصول عوارض، علاوه بر محدوده قانونی، دامنه فعالیت تا حوزه استحفاظی گسترش می یابد و برخی از عوارض نیز که خارج از حوزه های یاد شده است از طریق وزارت کشور وصول و بین شهرداریها توزیع می گردد.

شهرداریها بر حسب گسترش شهر، حوزه فعالیت و جمعیت آن از سوی وزارت کشور درجه بندی شده و ساختار سازمانی آنها

سیستم مالی

مورد عمل شهرداریها

بر اساس تکالیف، وظایف و اختیارات تعیین شده در قانون شهرداریها از جمله مواد ۵۵، ۷۳، ۷۸ و ۷۹ و آیین نامه مالی شهرداریها مصوب سال ۱۳۴۶ کمیسیون مشترک مجلسین سابق از جمله مواد ۲۵، ۴۲، ۴۴، ۴۸ سیستم مالی شهرداری توسط وزارت کشور تنظیم و تدوین گردیده است. بر این اساس، به استناد بند ۱-۱ دستورالعمل حسابداری شهرداریها، روش حسابداری شهرداریها نقدی است؛ بدین معنی که درآمدها از جمع اقلام وصول شده تا پایان سال مالی (۲۹ اسفند هر سال) و نیز هزینه‌ها از جمع پرداختهای انجام گرفته تا پایان دوره عمل بودجه (۱۵ اردیبهشت ماه سال بعد) تشکیل می‌شود. لیکن در عمل، روش حسابداری نقدی تعدیل شده، خصوصا در ارتباط با هزینه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

دستور العمل

حسابداری شهرداریها

در اجرای مفاد ماده ۴۳ آیین نامه مالی شهرداریها دستورالعمل حسابداری شهرداریها مشتمل بر ۸ فصل به شرح زیر تهیه شده است:

فصل اول: روش حسابداری، نگهداری حساب، حسابهای اختصاصی و تعاریف.
فصل دوم: ارکان تشکیل دهنده امور مالی
فصل سوم: اسناد، مدارک، فرمها، دفاتر حسابداری.

فصل چهارم: سرفصل حسابهای دفاتر کل و معین.

فصل پنجم: حسابداری درآمد، اسناد، مدارک، دفاتر و گزارش روزانه و ماهانه قابل تهیه برای درآمدها.

فصل ششم: تعیین چرخه و گردش کار و جمع آوری مدارک حسابداری هزینه از

شهرداری

موسسه‌ای

غیردولتی اما

عمومی است که به

موجب قانون

تاسیس و به

صورت خودگردان

اداره و عملکرد آن

توسط دولت

کنترل می‌شود.

درخواست تا ثبت در حسابها.

فصل هفتم: حسابداری اموال شامل تعریف و تفکیک انواع اموال و تهیه گزارشهای سالانه.
فصل هشتم: بستن حسابها در پایان هر سال، افتتاحیه سال بعد، استفاده سیستمهای هزینه یابی مناسب و رفع ابهامات حسابداری با نظر متخصصان امور مالی.

تنظیم بودجه

بر اساس ماده ۶۷ قانون شهرداریها و مواد ۲۲ و ۲۵ آیین نامه‌های مالی شهرداریها و اصلاحات کلی انجام شده که در سال ۱۳۷۰ از سوی وزارت کشور به صورت بخشنامه به شهرداریها ابلاغ گردیده است، شهرداریها مکلف به تهیه بودجه شده‌اند. شهرداریها همچنین موظف شده‌اند تا آخر دی ماه هر سال بودجه سال بعد را تهیه و جهت تصویب به شورای شهر تقدیم نمایند. شایان ذکر است بر اساس بخشنامه سال ۷۹ وزارت کشور، شهرداریها موظف شده بودند تا برنامه پنج ساله عمرانی را تدوین و تنظیم نمایند که اجرای آن از سال ۱۳۸۰ شروع می‌شود.

طبقه بندی حسابها

در شهرداریها

در شهرداریها حسابها را به سه طبقه تقسیم می‌نمایند:

۱) حسابهای درآمد

در شهرداریها درآمد به صورت کوششی و پوششی است. درآمدهای کوششی از فعالیت و تلاش شهرداری حاصل می‌شود که شامل درآمد حاصل از محدوده شهری و درآمد حاصل از حریم شهر و درآمدهای پوششی (کدهای ۱۰ یا ۹۰) که حاصل کمک و مساعدت است.

به استناد ماده ۲۹ آیین نامه مالی شهرداریها درآمدهای شهرداریها به شش طبقه تقسیم می‌گردد. درآمدهای مستمر عبارت از

درآمدهای تحقق یافته ناشی از عوارض و دریافت‌های شهرداری که مطابق با تعرفه عوارض موضوع ماده ۲۹ آیین نامه مالی شهرداری است. درآمد غیرمستمر به درآمدهایی گفته می‌شود که شهرداری هیچ‌گونه تلاش و فعالیتی در زمینه وصول آن نداشته بلکه درآمدهای فوق از طریق بودجه دولت تحت عنوان کمک مالی و پرداخت بابت پروژه‌های عمرانی به شهرداری‌ها تخصیص می‌یابد و یا از سوی شهروندان به شهرداری اهدا می‌گردد.

به استناد ماده مذکور و بر اساس دستورالعمل وزارت کشور، درآمد شهرداریها از لحاظ تشابه منابع درآمد به ۹ کد اصلی طبقه‌بندی گردیده که هر طبقه شامل چند منبع درآمدی است.

لازم به ذکر است در شهرداری‌ها اخذ وام به عنوان درآمد و بازپرداخت آن به عنوان هزینه محسوب می‌گردد.

۲) حسابهای هزینه

وزارت کشور در سال ۱۳۷۰ با انجام تغییراتی دستورالعمل تنظیم بودجه را اصلاح، تصویب و جهت اجرا به شهرداریها ابلاغ کرد. هزینه‌ها در شهرداریها شامل دو بخش جاری و عمرانی است. هزینه‌های جاری به چهار فصل و بیست ماده تقسیم می‌گردد و هر ماده مشتمل بر چند جزء است. هزینه‌های عمرانی نیز به برنامه‌های مختلف و هماهنگ با برنامه‌های فصل عمران مندرج در قانون بودجه کل کشور و در سرفصل‌های هفتگانه تقسیم شده و هر برنامه نیز به ترتیب طرحها و پروژه‌های عمرانی مربوط را شامل می‌گردد. در شهرداریها، یک سری هزینه مربوط به مسائل عمرانی است که بنابر ماهیت عمل نمی‌توان آن را در همان مقطع به حساب پروژه یا ردیف خاصی اختصاص داد، بنابر این در زمان وقوع تحت عنوان حساب هزینه انتظامی نگهداری می‌شود و سپس در پایان سال مالی بین پروژه‌های مختلف اجرا شده

شهرداریها به دستورالعملهای حسابداری جامع و کامل بر اساس استانداردهای حسابداری و انجام حسابرسی واقعی و کامل نیاز دارند.

در طول سال تسهیم می‌گردد.

در اجرای ماده ۳۳ از فصل سوم هزینه‌ها مربوط به قسمت دوم امور مالی آیین نامه شهرداریها، خدمات و سایر موارد مورد احتیاج شهرداری با رعایت کامل مقررات مربوطه به صرفه و صلاح شهرداری در امر خرید با نازل ترین قیمت ممکنه و پس از طی مراحل انجام هزینه‌ها به شرح زیر است:

۱- درخواست خرید.

۲- برآورد خرید (هزینه).

۳- ایجاد تعهد در حدود اعتبارات مصوب و مقررات جاری و تحقق یافتن تعهد به این طریق که کار و خدمتی انجام و یا اموال به تصرف شهرداری درآمده و بدین وسیله تعهدی برای شهرداری ایجاد شده باشد.

۴- تشخیص مستند مبلغی که باید به هر یک از دائنین پرداخت شود.

۵- صدور چک در وجه داین یا دائنین در قبال اسناد مثبت.

۶- تنظیم سند هزینه و پرداخت آن.

۳) سایر حسابها

در شهرداریها به غیر از حسابهای درآمد و هزینه، حسابهای دیگری هم تحت عناوین حساب موجودی مصالح ساختمانی، تنخواه گردان، مساعده و اضافه دریافتی کارکنان، بدهکاران، پیش پرداختها، علی الحسابها، اسناد علی الحساب، اسناد دریافتی، کسورات، سپرده اشخاص، بستانکاران، اسناد پرداختی، درآمدهای در حال وصول و مازاد سالهای قبل به کار گرفته می‌شود.

تهیه و تنظیم

گزارش‌های مالی

۱- به موجب مواد ۶۵ و ۶۷ قانون شهرداری، کلیه شهرداریها موظف به تنظیم بودجه خود تا آخر دی ماه و تصویب آن در شورای اسلامی شهر قبل از اسفندماه هر سال هستند. همچنین شهرداری باید تفریغ بودجه هر سال

را تا آخر اردیبهشت ماه سال بعد به شورای اسلامی تسلیم و شورای مزبور تا آخر خردادماه آن را رسیدگی و تصویب نماید. تصویب تفریغ بودجه به منزله ارائه مقاصد حساب شورای اسلامی به شهرداری تلقی می‌گردد. مضافاً شهرداری مکلف است یک نسخه از بودجه و تفریغ بودجه مصوب را حداکثر تا ۱۵ روز بعد از تصویب به وسیله فرمانداری به وزارت کشور ارسال نماید. ۲- در اجرای مفاد مواد ۷۹ و ۷۱ قانون شهرداری و مجموعه دستورالعملهای حسابداری، بودجه و... امور مالی باید گزارشهای ماهانه درآمد و هزینه را تا پانزدهم ماه بعد و گزارش شش ماهه اول سال را تا پانزدهم مهرماه همان سال و گزارش شش ماهه دوم سال را همراه با تفریغ بودجه سالانه تنظیم و پس از رسیدگی توسط حسابرسان داخلی و حسابرسان انتخابی و شورای اسلامی شهر جهت بررسی و تصویب به شورای اسلامی شهر ارائه و گزارشهای شش ماهه و سالانه را جهت اطلاع عموم منتشر نماید.

حسابرسی شهرداریها

بر اساس مفاد ماده ۴۴ آیین نامه مالی شهرداریها (مصوب ۱۲ تیرماه ۱۳۴۶ کمیسیون مشترک مجلسین سابق) حسابرسی شهرداریها باید توسط حسابرسان منتخب وزارت کشور و شورای اسلامی شهرها صورت گیرد. بر اساس مفاد ماده ۲ آیین نامه اجرایی موضوع تبصره ۴ قانون حسابداران رسمی مصوب ۷۹/۶/۱۳ هیات وزیران، شهرداریها مکلف شدند حسابرسی صورتهای مالی خود را حسب مورد به موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران (یا سازمان حسابرسی) واگذار نمایند.

اصلاحات مورد نیاز در حسابداری شهرداریها

۱- روش حسابداری

بر اساس آن چه قبلاً ذکر شد روش حسابداری شهرداریها بر اساس دستورالعمل وزارت کشور نقدی است، در حالی که در عمل، این روش با عنایت به هزینه منظور نمودن بخشی از پرداختهایی که در سال مالی بعد نیز صورت می‌گیرد، از روش نقدی خارج و تقریباً نیمه نقدی و نیمه تعهدی و یا نقدی تعدیل شده، تبدیل شده است. بدیهی است با عنایت به لازم الاجرا بودن استانداردهای حسابداری تدوین شده توسط سازمان حسابرسی، باید روش تعهدی جهت ثبت رویدادهای مالی شهرداریها به کار گرفته شود و دستورالعملهای تنظیم بودجه نیز بر همین اساس تدوین گردد.

۲- درآمدها

در حال حاضر کلیه مبادلاتی که به دریافت و جوه نقد منجر می‌شود در شهرداریها به عنوان درآمد ثبت می‌شود و بر این اساس، موارد زیر قابل بحث است:

۱- ۲- بخش اعظم درآمد شهرداری ناشی از املاک و مستغلات است که در مقابل ارائه خدمات شهری از شهروندان دریافت می‌شود ولی تا زمان انتقال به غیر (فروش و واگذاری در مقابل دریافت وجه نقد) در حسابها ثبت نمی‌شود.

۲- ۲- درآمدهای قابل وصول هر سال مالی که از طریق تقسیط بدهی مودیان یا اخذ اسناد دریافتی صورت می‌گیرد تا زمان وصول به عنوان درآمد شناسایی نمی‌شود و در اکثر موارد هیچ گونه ثبتی نیز از بابت موارد مزبور و همچنین بدهکارانی که بدهی خود را در سال مالی بعد می‌پردازند (مثل بدهکاران عوارض نوسازی) در حساب درآمدهای سال جاری به عمل نمی‌آید.

۳- ۲- وامها و تسهیلات دریافتی از وزارت کشور، استانداریها و غیره در زمان دریافت

طبق قانون

شهرداریها، در هر

محلی که جمعیت

آن حداقل پنج

هزار نفر

باشد، شهرداری

تاسیس و حوزه

فعالیت آن پس از

موافقت شورای

شهرستان و

تصویب وزارت

کشور به وسیله

شورای

اسلامی شهر تعیین

می‌گردد.

به عنوان درآمد شناسایی و در حسابها ثبت می شود.

۲-۴ - وجوه نقد حاصل از فروش املاک و مستغلات و سایر داراییهای ثابت و نامشهود در سال وصول به عنوان درآمد ثبت می شود و همان گونه که در بند ۲-۲ ذکر شد در صورت دریافت ما به ازای مربوط به صورت غیر نقدی، مورد مذکور ارزیابی و در حسابها ثبت نمی شود.

با توجه به مراتب فوق مشخص است که همه ساله بخشی از درآمدهای شهرداری در دفاتر سال مربوط ثبت نشده و در مورد تسهیلات دریافتی و واگذاری و فروش املاک و مستغلات نیز وجوه ثبت شده تحت عنوان درآمد به درستی شناسایی نشده است، از این رو، در صورت استفاده از روش حسابداری تعهدی و شناسایی درآمد بر اساس استانداردهای حسابداری، نتیجه عملیات هر سال در هر شهرداری با نتیجه فعلی بسیار متفاوت خواهد شد.

۳- هزینه ها

هزینه ها به دو بخش جاری و عمرانی تفکیک می شود و شامل پرداختهای نقدی انجام شده در طول سال و بخشی از پرداخت های انجام شده تا پانزدهم اردیبهشت ماه سال بعد مربوط به سال قبل بوده که در سال مربوط بودجه ای، برای آن هزینه در نظر گرفته شده، لیکن به دلایل گوناگون پرداخت آنها به تاخیر می افتد در این رابطه، موارد زیر قابل بحث است:

۳-۱ - هزینه ها اعم از جاری و سرمایه ای تحت عنوان هزینه شناسایی شده و تفکیک لازم جهت قابلیت انتفاع آن در دوره مالی جاری و یا در طول زمان بیشتر از یک سال مالی، صورت نمی گیرد.

۳-۲ - کلیه لوازم مصرفی که معمولاً بیشتر از نیاز سال مالی هم خریداری می شود به محض خرید در حساب هزینه ثبت می شود و به رغم وجود دستورالعمل مبنی بر شمارش موجودیهای مصرف نشده در پایان سال،

در بسیاری از شهرداریها اصلاحات لازم از بابت موجودی های لوازم و مصالح ساختمانی در پایان سال صورت نمی گیرد.

۳-۳ - بازپرداخت اقساط تسهیلات دریافتی در حساب هزینه ها ثبت می شود؛ مضافاً چون در اکثر موارد اقساط در موعد مقرر پرداخت نمی شود، لذا سود تضمین شده احتمالی آن در سال مالی مربوط در حسابها ثبت نمی گردد. ۳-۴ - ارزش روز املاک و مستغلات معوض که به شهروندان و اگذار می شود در حسابهای مربوط ثبت نمی شود.

۳-۵ - به استناد مفاد ماده ۶۸ قانون، معادل ۴۰٪ از مجموع اعتبارات شهرداری باید صرف هزینه های عمرانی شود.

۳-۶ - مطابق ماده ۲۸ آیین نامه مالی شهرداریها، شهردار مجاز است اعتبارات مصوب در بودجه برای هر یک از مواد هزینه یا فعالیت های داخل در یک وظیفه را تا ده درصد تقلیل یا افزایش دهد به نحوی که از اعتبار کلی مصوب برای آن وظیفه تجاوز نشود.

۳-۷ - با توجه به روش نقدی جهت هزینه های تعلق گرفته و پرداخت نشده در طول سال، از جمله بازخرید مزایای پایان خدمت کارکنان، ذخیره ای در حسابها صورت نمی گیرد و در مورد سایر هزینه ها هم بعضاً در حد محدود که امکان کسب اعتبار برای پرداخت دیون وجود داشته باشد ذخیره منظور و در سال مالی بعد از اعتبارات دیون پرداخت می شود.

۳-۸ - برعکس مورد (۷-۳)، هزینه هایی نیز انجام می شود که معادل آن اعتبار لازم در بودجه پیش بینی نشده است. این گونه هزینه ها به عنوان علی الحساب به سال بعد منتقل می شود و در سال بعد با پیش بینی اعتبار مورد نظر از حساب مزبور به حساب هزینه آن سال منظور می گردد، در صورتی که مرتبط با سال بعد نمی باشد.

با توجه به شرایط بالا و محدودیتهای ناشی از قوانین و دستورالعملهای حاکم بر نحوه

بر اساس مفاد ماده ۴۴ آیین نامه مالی شهرداریها، حسابرسی شهرداریها باید توسط حسابرسان منتخب وزارت کشور و شورای اسلامی شهرها صورت گیرد.

حسابداری و ثبت هزینه‌های شهرداری، ملاحظه می‌شود که جمع اقلام در هر سرفصل هزینه و حتی حسابهای مرتبط با داراییهای ثابت و جاری و بدهیهای کوتاه مدت و بلندمدت در حد زیادی از واقعیت به دور است.

نتیجه گیری - چگونگی

اتکا به گزارشهای مالی نهایی

۱- طبق آنچه از نظر گذشت، صورت تفریح بودجه یا تعادل درآمد و هزینه که همه ساله باید تهیه و پس از تایید حسابرسان مستقل و تصویب شورای اسلامی شهر از طریق فرمانداری به اطلاع وزارت کشور برسد با توجه به موارد مذکور، در خصوص درآمدها و هزینه‌ها، نمی‌تواند نمایانگر نتیجه عملیات واقعی شهرداری به نحو کامل و صحیح باشد؛ مضافاً همان طور که در زمان تنظیم بودجه تلاش در این است که هزینه معادل درآمد باشد، در زمان تهیه صورت تعادل درآمد و هزینه همین تلاش در جهت نشان دادن این تطابق به کار می‌رود، صرف نظر از این که عملکرد واقعی چگونه بوده است.

۲- بیان یا ترازنامه شهرداریها بر اساس موارد پیشگفته به دلیل عدم درج ارزش داراییهای ثابت، عدم درج بهای موجودیهای زمین و ساختمانهای تملک شده و بسیاری از مواردی که طی بندهای ۲ و ۴ فوق، به طور کامل و صحیح در حسابها ثبت نمی‌شود، نشان دهنده وضعیت مالی شهرداری در تاریخ معینی مثلاً پایان سال مالی آن نیست.

۳- ساختار کنترل داخلی در شهرداریها تکافوی نیاز آنها را نمی‌نماید. ساختار مزبور که شامل سیاستها و روشهایی است تا برای مسئولین اطمینان نسبی از دستیابی به هدفهای سازمانی حاصل گردد، دارای منافع بسیاری است. این منافع شامل توانایی ساختار کنترل داخلی برای حفاظت از داراییها در برابر ضایع شدن، تقلب و استفاده نادرست، افزایش دقت و قابلیت اتکای مدارک حسابداری، تشویق

کارکنان به رعایت رویه‌ها و دستورالعملهای تعیین شده و سنجش میزان رعایت رویه‌ها و ارزیابی کارایی است. با توجه به توضیحات فوق، مشخص می‌گردد وجود یک سیستم کنترل داخلی در شهرداریها امری اجتناب‌ناپذیر و ضروری است سیستم بدون و منظمی تهیه شود تا محاسبات، فعالیتها و عملیات در کلیه مراحل کنترل گردد تا از این طریق ضرائب خطاهای سهوی به حداقل رسیده و از امکان بروز تخلفات احتمالی عمده نیز جلوگیری شود.

۴- بر اساس بررسی به عمل آمده، اکثر شهرداریها با کسری انباشته مواجه اند و هر سال هم به این کسری افزوده می‌گردد. تاکنون بابت چگونگی نحوه تامین این کسری، دستورالعمل و روشی اندیشیده نشده است و در زمان تنظیم بودجه هم مورد توجه قرار نمی‌گیرد. بدیهی است ادامه این روند، شهرداریها را با بحران عمومی مواجه خواهد نمود.

۵- جمع بندی موارد بالا، بیانگر آن است که شهرداریها نیاز به دستورالعمل حسابداری جامع و کامل بر اساس استانداردهای حسابداری و انجام حسابرسی واقعی و کامل نیاز دارند. اگر چه در حال حاضر مساله حسابداری در فرهنگ جامعه و به خصوص شهرداریها کم رنگ بوده و نبود نظم مالی و عدم تمایل به ارائه صورتهای مالی صحیح و شفاف امری متداول است، اما به طور کلی، یکی از نتایج بسیار مهم و موثر حسابرسی، شفافیت صورتهای مالی سالیانه است که با توجه به وظایف بسیار خطیر شهرداریها برای تحصیل درآمد و صرف هزینه خدمات رسانی به شهروندان کشور، گزارشهای حسابرسی حسابداران رسمی می‌توانند ابزار مالی و مستند بسیار مناسبی برای پاسخگویی به مطالبات مردم و پرداخت کنندگان عوارض و جلب اعتماد عمومی جامعه محسوب گردد.

**بخش اعظم درآمد
شهرداریها ناشی از
املاک و مستغلات
است که در مقابل
ارائه خدمات
شهری از
شهروندان دریافت
می‌شود ولی تا
زمان انتقال به غیر
در حسابها ثبت
نمی‌شود.**

